

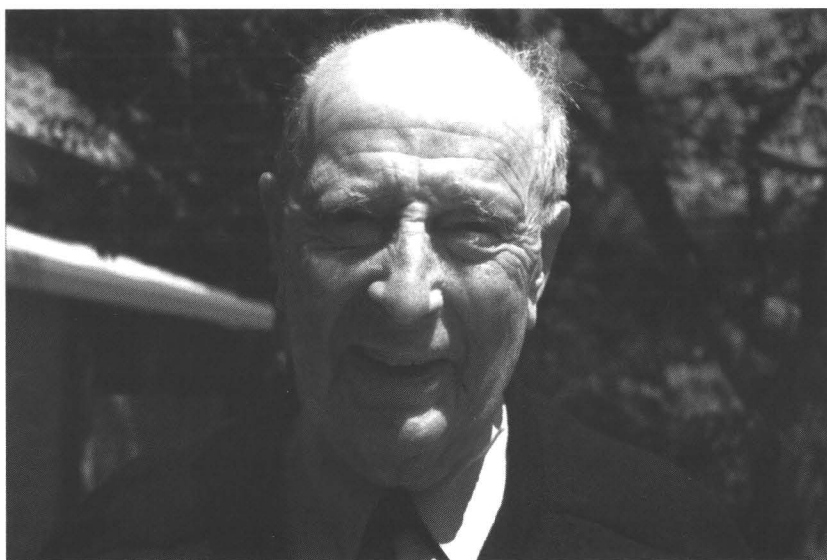
Eredocoraat voor J.A.P.G. Boot

A.L. van Schelven en M. Winkelmolten

Bij de viering van haar zevende lustrum op 29 november 1996 heeft de Universiteit Twente een ere-doctoraat verleend aan het erelid van de Stichting Textielgeschiedenis J.A.P.G. Boot. Boot, geboren 19 december 1905, studeerde aan de toenmalige Economische Hogeschool te Rotterdam en promoveerde aldaar in 1935 op het proefschrift *De Twentse katoennijverheid 1830-1873*. Hierin wordt, in aansluiting op eerder werk van Posthumus en Sneller, een veelomvattende beschrijving gegeven van de overgang der Twentse textielproductie van een primitieve op regionale markten gerichte handnijverheid naar een door stoom aangedreven en op koloniale markten gerichte massa-industrie.

Na een werkkring als intern accountant bij een textielbedrijf in Nederland vertrok Boot na zijn promotie naar Australië om zich, na enige jaren werkzaam te zijn geweest in dienst van Philips te Sydney, te vestigen als zelfstandig zakenman in Hobart (Tasmanië).

Boot bleef in die jaren vol belangstelling voor de sociaal-economische

geschiedenis en in het bijzonder de textielgeschiedenis. Dat bleek onder meer uit de opbouw van een zeer omvangrijke bibliotheek op dit gebied. Van het hierin verzamelde materiaal kon hij gebruik maken toen in de jaren '50 contacten met de in 1954 opgerichte Stichting Textielgeschiedenis tot stand kwamen. Daar las men wel, als een klassiek werk, zijn boek, maar wist nauwelijks van het bestaan van de schrijver. In het jaarverslag over 1956 staat echter te lezen dat 'op de vergadering van 22 oktober de heer dr. J.A.P.G. Boot verschillende mededelingen deed omtrent de voorlopige resultaten van zijn onderzoekingen op het gebied van de textielgeschiedenis'. Boot staat er ook in vermeld als lid van de Economisch-Historische Werkgroep.

In hetzelfde jaarverslag is een bijdrage van zijn hand te vinden 'Op jacht naar gegevens', waarschijnlijk de schriftelijke weergave van zijn hiervoor genoemde mededelingen. Het is een soort programma voor toekomstig onderzoek, waarover Boot in de daaropvolgende jaren geregeld in de *THB* zou publiceren, zoals uit onderstaand overzicht blijkt.

De eerste contacten met de Stichting Textielgeschiedenis hebben echter nog tot een andersoortige publicatie geleid. Boot schreef namelijk in 1957 ter gelegenheid van de herdenking van de ontmoeting Ainsworth-De Clerq-De Maere te Hengelo in 1832 het boek *Van Smiet tot Snelspoel. De opkomst van de Twents-Gelderse textielindustrie in het begin van de 19e eeuw*. Hij schreef dit populair-wetenschappelijke boek, dat voor velen de eerste kennismaking zou betekenen met deze interessante periode, samen met dr. A. Blonk, die in 1929 gepromoveerd was op *Fabrieken en Menschen, een sociografie van Enschede*.

Boots werk kenmerkt zich door een diepgaand en creatief gebruik van primaire bronnen. Om zijn erepromotor, prof.dr. H.F. Cohen te citeren: "Boot is een goede, kundige en degelijke historicus. De pionier van de geschiedschrijving over de Twentse textielnijverheid. (...) Hij weet een combinatie te maken van de elementaire menselijke sociale natuur in het kader van de sociale controle op micromaatschappelijk niveau en de lange termijn economische kant. Als iemand dat kan, dan is het goed spel" (*UT Nieuws 10 oktober 1996*).

Boot is nog niet klaar. Op het ogenblik bereidt hij de uitgave voor van het koopmansboek van een Almelse koopman uit de eerste helft van de zeventiende eeuw. En daarbij kan hij zijn bibliotheek, die hij reeds schonk aan de Universiteit Twente, nog niet missen.

Boot is een stimulator geweest, zowel door zijn proefschrift als door zijn latere publicaties, voor verder onderzoek naar de opkomst van de Twentse regionale industrie, toen deze in de jaren na de Tweede Wereldoorlog hernieuwd in de belangstelling kwam te staan. De Stichting Textielgeschiedenis benoemde hem dan ook reeds in 1977 tot erelid.

Ook bij breder historisch onderzoek naar de wederzijdse beïnvloeding van technische en maatschappelijke ontwikkelingen kan niet aan de resultaten van zijn werk worden voorbij gegaan, gezien de functie die de textielnijverheid in de opkomst van een industriële samenleving hier en elders heeft vervuld.

Zijn belangrijkste publicaties

Monografieën

De Twentsche katoennijverheid 1830-1873 / J.A.P.G. Boot. – Amsterdam : Paris, 1935. – 366 p. – Proefschrift Rotterdam

Van smiet- tot snelspoel : de opkomst van de Twents-Gelderse textielindustrie in het begin van de 19e eeuw / J.A.P.G. Boot en A. Blonk. – Hengelo : Stichting Textielgeschiedenis, 1957. – 136 p.

Artikelen in THB

Op jacht naar gegevens / J.A.P.G. Boot, in: Jaarverslag Stichting Textielgeschiedenis over 1956, 11-16

Aziatische katoenen garens en de 18e eeuwse Achterhoek / J.A.P.G. Boot, in: THB. – Jrg. 4 (1963), 30-42

Fabriekeurs en textielzaken omstreeks 1750 / J.A.P.G. Boot, in: THB. – Jrg. 5 (1964), 18-51

Snelweven in Nederland voor 1832 / J.A.P.G. Boot, in: THB. – Jrg. 6 (1965), 90-96

Het linnen-bedrijf in Twente omstreeks 1700 / J.A.P.G. Boot, in: THB. – Jrg. 7 (1966), 21-64

Gebrek aan handwevers in Twente na 1850 / J.A.P.G. Boot, in: THB. – Jrg. 10 (1969), 16-36

Bombazijn en bombazijnzegels in Nederland / J.A.P.G. Boot, in: THB. – Jrg. 11 (1970), 29-60

Amsterdamsche textielhandel met Twente en de Achterhoek in de 18e eeuw / J.A.P.G. Boot, in: THB. – Jrg. 13 (1972), 76-96

De markt voor Twents-Achterhoekse weefsels in de tweede helft van de 18e eeuw / J.A.P.G. Boot in: THB. – Jrg. 16 (1975), 21-68

Haspels en handel in linnengarens / J.A.P.G. Boot, in: THB. – Jrg. 17 (1976), 90-102

Mensen en mogelijkheden in het 18e eeuwse Twente / J.A.P.G. Boot, in: THB. – Jrg. 19 (1978), 20-49

Silezische en andere linnengarens in Twente omstreeks 1770 / J.A.P.G. Boot, in: THB. – Jrg. 20 (1979), 3-36

Handspinnen van katoen en handkatoenspinnerijen (deel 1) / J.A.P.G. Boot, in: THB. – Jrg. 24 (1984), 52-80

Handspinnen van katoen en handspinnerijen (deel 2) / J.A.P.G. Boot, in: THB. – Jrg. 26 (1986), 38-80

Handkatoenspinnerijen: Hermann Busch maakt een vergelijking mogelijk tussen Twente en Mönchengladbach / J.A.P.G. Boot. Korte inleiding op: Zur Technik und Geschichte der Baumwoll-Hanspinnerei des M.Gladbacher Bezirks (1800-1860) / H. Busch. – 1909, in: THB. – Jrg. 26 (1986), 81-82